

(voor de voorzitter van de commissies, en om vooraf te verspreiden onder de deelnemers)

Per thema worden drie vragen behandeld in telkens twee commissies. De vragen zijn gebaseerd op het denk- en discussiewerk van de jongeren tijdens de zitting uit de rol. We hebben die vragen uitgekozen waar veel parlementen rond bezig geweest zijn en waarvan we denken dat ze een interessante discussie kunnen opleveren op de slotzitting. Zowel in Kamer, Senaat als Vlaams Parlement wordt er gedebatteerd over 'Cultuur & Religie'. Op de drie locaties worden telkens drie verschillende vragen behandeld, dat zijn dus negen verschillende vragen in het totaal. We hebben er dit jaar voor gekozen vooraf geen subthema's te bepalen om zo de inspraak van de jongeren (uit de zittingen uit de rol) groter te maken. Achteraf werd de volgende opdeling gemaakt. (zie hieronder)

Iedere discussietekst is telkens opgebouwd met een probleemstelling (gelet op), een aanzet tot argumentatie (overwegende dat) met tenslotte een discussievraag en enkele 'balloonnetjes' om de discussie op gang te brengen.

Daar waar de focus bij de zitting uit de rol lag op het bedenken van vragen en probleemstellingen ligt de focus van de slotzitting op het zoeken naar OPLOSSINGEN. WIE moet WAT doen? Zowel op nationaal als op mondiaal vlak.

Natuurlijk pasten niet ALLE ideeën onder één van de negen vragen, maar we hopen dat we de belangrijkste aandachtspunten toch mee hebben. Items waar weinig discussie over bestaat, die niet gefocust zijn op cultuur en religie en die niet onder één van de negen vragen pasten hebben we weggelaten.

KAMER

GEBRUIK VAN RELIGIE

MISBRUIK VAN RELIGIE

MACHT

Gelet op het feit dat religie meer dan eens wordt gebruikt door verschillende instanties of (groepen van) mensen ter verantwoording voor bepaalde daden en ter begrenzing van andere daden

Overwegende dat

- religie hierdoor soms misbruikt wordt om macht uit te oefenen
- religie hierdoor soms gebruikt wordt om druk te leggen op de samenleving
- religie hierdoor soms grenzen stelt aan politieke keuzes

Bevelen wij aan dat ...

DISCUSSIEVRAAG:

In welke mate kan religie gebruikt worden? Wie moet wat doen opdat religie niet misbruikt wordt om macht uit te oefenen?

- In hoeverre mag het wetenschappelijk onderzoek begrensd worden door religieuze overwegingen?
- In hoeverre mag de staat zich inmengen in wat er precies wordt onderwezen?
- In hoeverre mag een religieuze leider zijn volgelingen bepalingen opleggen en aanzetten tot handelingen in naam van het geloof?

Zelfmoordaan-
slagen in naam
van God.

De paus verbiedt het
gebruik van condooms
en laat op die manier zijn
macht gelden

Het afstaan van persoon-
lijke goederen als 'lidgeld'
bij een sekte.

In delen van de Verenigde
Staten cc mag voortaan
alleen nog het creationis-
me onderwezen worden.

WETENSCHAP

Gelet op het feit dat wetenschap niet waardenvrij is en soms in conflict komt met levensbeschouwingen bij verdere, vaak technologische, ontwikkelingen.

Overwegende dat religie hierdoor soms grenzen stelt aan wetenschappelijk onderzoek

Bevelen wij aan dat ...

DISCUSSIEVRAAG:

**Kan religie of levensbeschouwing grenzen opleggen aan de wetenschap?
Wie moet wat hiervoor doen?**

- Moet steeds verdergaand wetenschappelijk onderzoek begrensd worden? Zo ja, hoe en door wie?
- Kan iedere wetenschappelijke uitvinding zomaar toegepast worden? Waar ligt de grens?
- Mag je vanuit je levensbeschouwing/geloof bepaalde dingen weigeren?

Experimenten met clonen.

Vanuit levensbeschouwend standpunt verwerpen heel wat mensen euthanasie en abortus.

Vanuit mijn geloof mag ik geen bloedtransfusie krijgen.

Natuurvolkeren in Brazilië gebruiken al eeuwenlang de kruiden die door farmaceutische bedrijven worden gepatenteerd.

BERICHTGEVING

IN JOURNAALS, DOCUMENTAIRES ETC.

Gelet op het feit dat in de nieuwsberichtgeving cultuur en religie vaak ter sprake komen.

Overwegende dat dit niet altijd op een eenduidige of neutrale manier gebeurt

Bevelen wij aan dat ...

DISCUSSIEVRAAG:

Hoe moet er volgens jou omgegaan worden met cultuur en religie in feitelijke berichtgeving (journaals, documentaires, ...)? Wie moet wat daarvoor doen?

- Wat is relevante informatie in nieuwsberichtgeving?
- Moeten er regels komen over woordgebruik?
- Kan nieuwsberichtgeving neutraal zijn? Wat is neutrale nieuwsberichtgeving?
- Moet nieuwsberichtgeving neutraal zijn?
- Kunnen journalisten zomaar alles schrijven?

Joe Van Holsbeeck werd
z gezegd vermoord door
2 Marokkanen

Journalisten zeggen
zelden "het was een
Vlaming", maar wel "het
ging waarschijnlijk om
Noord-Afrikanen"

We volgen live op de tv
de gebeurtenissen van
09/11 (moslim-terro-
risme).

Waarom horen we
niets over Hindu
fundamentalisme in
India?

De woorden "moslim-alloch-
tonen" of "islam-allochtonen"
worden al wel eens gebruikt

Politici gaan op zoek naar
een waardenrije bena-
ming voor allochtonen

Wie kiest
er eigenlijk
wat er in het
nieuws komt?

SENAAT

BELEVEN VAN RELIGIE

RELIGIEUZE SYMBOLEN

Gelet op het feit dat mensen die gelovig zijn graag uitdrukking geven aan dit geloof via uiterlijke kenmerken

Overwegende dat deze religieuze kenmerken op openbare plaatsen zichtbaar zijn en anderen zich hieraan kunnen storen

Bevelen wij aan dat ...

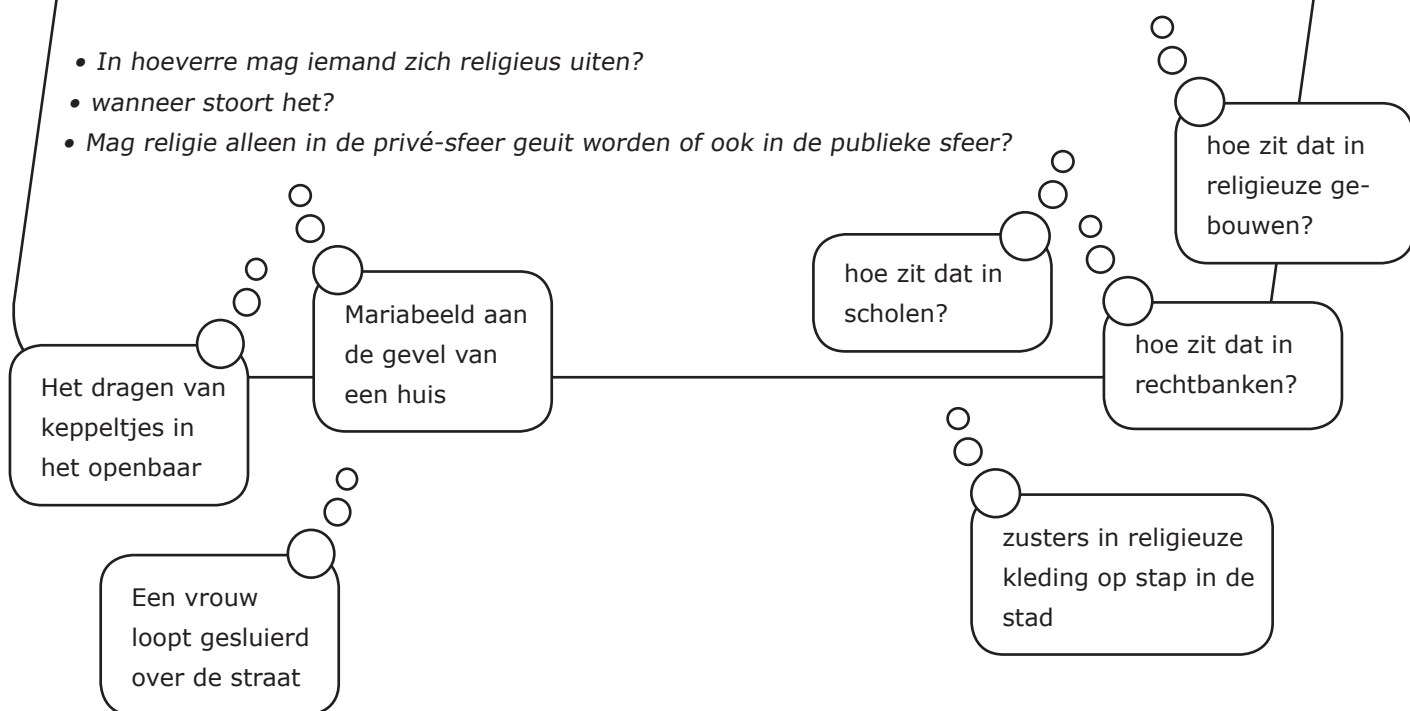
DISCUSSIEVRAAG:

Hoe moet/mag de staat omgaan met uitdrukkelijke religieuze symbolen op openbare plaatsen?

Hoe moeten individuen hiermee omgaan.?

Wie moet wat doen om het uiten van religieuze symbolen in goede banen te leiden?

- In hoeverre mag iemand zich religieus uiten?
- wanneer stoort het?
- Mag religie alleen in de privé-sfeer geuit worden of ook in de publieke sfeer?

EXTREMISME

Gelet op het feit dat extremisme steeds duidelijker aanwezig is in de maatschappij en een steeds prominentere positie inneemt in de politiek (zowel op het nationale als internationale toneel)

Overwegende dat dit extremisme vaak aan de basis ligt van conflict en het mensen uit elkaar drijft

Bevelen wij aan dat ...

DISCUSSIEVRAAG:

Hoe moet er volgens jou omgegaan worden met het toenemende extremisme in de samenleving? Wie moet wat doen om dit extremisme in te perken?

- Wat is de oorzaak van dit toenemende extremisme?
- wat kan ik er zelf aan doen?
- mag iemand extreme overtuigingen hebben?
- is zijn dat, extreme overtuigingen?
- is dat altijd een probleem?
- wanneer is dat een probleem?

steeds meer mensen worden overtuigd 'niet gelovig'

moslimfundamentalisme

er ontstaan steeds meer nieuwe vormen van geloof

diepgelovige christenen

SAMENLEVEN

Gelet op het feit dat we in een steeds meer diverse samenleving (zowel qua cultuur als qua religie) onze plaats moeten vinden

Overwegende dat dit geen evidentie is juist omdat er zoveel verschillen zijn

Bevelen wij aan dat ...

DISCUSSIEVRAAG:

Hoe kunnen we het goede samenleven bevorderen? Wie moet wat hiervoor doen?

Hoe zorgen we ervoor dat iedereen zichzelf kan zijn (cultureel en en/of religieus gesproken) zonder dat het samenleven in het gedrang komt?

- hoeveel respect voor mijn rituelen en gewoontes kan ik van de anderen verwachten?
- waar ligt de grens?

door de ramadan ben ik erg moe op school

er is geen halal-voeding te verkrijgen is op school

een begrafenisstoet blokkeert het verkeer

er worden kerkliederen gezongen bij de kapel van Scherpenheuvel

de boom in mijn achtertuin mag niet gekapt worden want hij is heilig

er wordt een schaap geslacht in de achtertuin van mijn burens

VLAAMS PARLEMENT

RELIGIE

IN DE SAMENLEVING

ONDERWIJS

Gelet op het feit dat jongeren op het vlak van cultuur en religie in Vlaanderen heel wat meer krijgen op school, zowel kennis als normen en waarden.

Overwegende dat

- Dit niet in alle netten en scholen op dezelfde manier gebeurt
- Dit zowel expliciet, zoals in lessen godsdienst, als impliciet gebeurt
- Niet alle leerlingen er op dezelfde manier mee in aanraking komen
- Niet alle religies dezelfde aandacht krijgen

Bevelen wij aan dat ...

DISCUSSIEVRAAG:

Wat is de plek van cultuur en religie binnen ons onderwijs? En wie moet wat daarvoor doen?

- Hoe moet/mag cultuur en religie aan bod komen binnen het onderwijs? Expliciet in aparte vakken of doorheen andere vakken?
- Welke vakken moeten er gegeven worden als het gaat over cultuur, religie, zingeving, levensbeschouwing?
- Hoe gaan we om met de verschillen tussen de onderwijsnetten?
- Hoe moeten we omgaan met de keuzevrijheid van leerlingen?
- Mag zomaar alles onderwezen worden? Kan censuur?
- Voorbeelden:

in de les biologie wordt verwezen naar de theorie van Darwin én naar het scheppingsverhaal

in de les biologie wordt verwezen naar de theorie van Darwin én naar het scheppingsverhaal

iedereen krijgt een lesmodule 'godsdienst' waarin je als leerling inzicht verwerft in de leer van verschillende wereldgodsdiensten

iedereen kan binnen elke school die module godsdienst of zingeving kiezen die hij/zij het meest geschikt vindt; elke school biedt dus dezelfde keuzevrijheid aan.

BEELDVORMING

Gelet op het feit dat er dagelijks in de media wordt geschreven, gesproken, getekend, ... over religieuze groepen en individuen in onze samenleving (media = in kranten, op tv, op de radio, in tijdschriften, in theater en tentoonstellingen, enz.)

Overwegende dat

- wij daardoor dagelijks geconfronteerd worden met het beeld dat in die media wordt opgehangen over die groepen en mensen in onze samenleving
- verschillende media die groepen en mensen op een erg verschillende manier in beeld brengen
- dat beeld altijd een waarde in zich draagt en dus niet neutraal is
- dat beeld ons als kijker, lezer, luisteraar beïnvloedt in ons denken over die groepen en individuen

Bevelen wij aan dat ...

DISCUSSIEVRAAG:

Hoe moet/mag cultuur en religie volgens jou door de media in beeld gebracht worden? Wie moet wat hiervoor doen?

- Hebben de media een verantwoordelijkheid als het gaat over beeldvorming? Welke?
- Wat is juiste beeldvorming?
- Hoe kunnen we omgaan met vooroordelen in de beeldvorming? Hoe moeten we omgaan met stereotypes?
- Mag er gelachen worden?
- Moeten er meer/duidelijker regels komen? Voor alle media of voor sommige?
- Wat zijn mogelijke criteria?
- Zijn er grenzen en wie bepaalt die?
- Voorbeelden:

het personage Mo uit de populaire serie 'Thuis'

De hetze rond de Mohammed-cartoons die vorig jaar verschenen in een Deense krant

Zijn er te weinig allochtone journalisten, of niet?

Stand-up comedians gebruiken religieuze groepen alleen maar in hun grappen om ze voor aap te zetten?

SCHEIDING VAN KERK/STAAT

Gelet op het feit dat de scheiding van Kerk en Staat in België en vele andere landen van toepassing is, wat enerzijds betekent dat de staat religie vrij is en anderzijds dat de Kerk zich niet inmengt in staatsaangelegenheden

Overwegende dat

- In het leven van alle dag religie wel haar stempel naliet en nog nalaat
- Er op organisatorisch, praktisch vlak toch nog overlapping is, denk bijv. maar aan onze officiële feestdagen
- Waarden ons denken en onze keuzes altijd zullen beïnvloeden, dus ook die van politici

Bevelen wij aan dat ...

DISCUSSIEVRAAG:

In hoeverre mag/moet de staat zich bezig houden met religie-gerelateerde zaken?

Wie moet wat hiervoor doen?

mengen met religieuze zaken, individuele beleving

- In hoeverre mag/kan religie deel uitmaken van de samenleving?
- Moet de overheid subsidies toekennen aan religieuze groeperingen?
- Moet de staat religie vrij zijn en daarom iedere in ons land aanwezige religie evenveel of even weinig ondersteunen?
- In hoeverre mag de wetgeving van een land vanuit een geloofsovertuiging vertrekken?
- Kan Turkije toetreden tot de EU of is religie hierbij een struikelblok?

Vroeger werd er in onze kerken wel eens opgeroepen om op de katholieke partij te stemmen.

Een rechter verbood een paar weken geleden in zijn rechtszaal het dragen van een hoofddoek en een keppel.

De officiële feestdagen zijn in België bijna allemaal Katholieke feestdagen. Met andere religies wordt op dat vlak geen rekening gehouden.

Politieke partijen kunnen religieus geïnspireerd zijn en bijv. handelen volgens christelijke waarden. Opgelet, geen enkele politieke partij is waardenvrij!